

ÚJSÁGHÍREK

Alább néhány olyan 17. századi újsághírt gyűjtöttünk össze, amelyek az egészségüggyel, járványokkal kapcsolatosak. A hírek magukért beszélnek, akár egy mai bulvárlapban is megjelenhettek volna, ha kicsit igénytelenebben fogalmazzák őket.

Sonntagischer Mercurius (Berlin) 1680. 1. hét¹

1679. december 31. Prága

Városunk alkalmazta Avigneau urat, az Angliát is megjárta és a pestis gyógyításában, a házak megtisztításában és egyebekben egyaránt igen tapasztalt és híres orvost. Évi 2700 guldenes fizetést kap, mert reméljük, hogy tudásából sok hasznunk lesz. Amennyiben pestisveszély mutatkozik, amint ígérte, rendelkezésünkre áll majd, azokat pedig, akik pestisben megbetegszene, kivétel nélkül a saját házukban fogja gyógyítani. Az itteni városi lazarétumban bemutatót is akart tartani, a harminchét beteg között azonban, akiket ott talált, egyetlenegy pestises sem akadt, vagyis némi hibát követtünk el abban, hogy hazaküldtük a betegeket, illetve abban is, hogy alaptalanul azt híreszteltük, máris errefelé pusztít a járvány. A zsidóvárosban viszont az ünnepek előtt hat zsidó is meghalt, akiknek testét a megszentelt időszak miatt ott hagyták heverni, míg végre három nappal ezelőtt ki nem vitték őket a városból a temetőbe. Ezért aztán most két orvosdoktor és három felügyelő minden egyes zsidó házat alaposan átvizsgál, és hogyha elhallgatott fertőzött beteget vagy halottat találnak valahol, nem lesz az a pénz, aminek árán megúszhatják majd a büntetést. Emellett már megtiltották nekik azt is, hogy átjöjjenek Katschinba vagy a Kis Oldalra. (107.)

Dienstagische Fama (Berlin) 1680. 3–6. hét

Párizs, január 16.

Keményen dolgoznak La Voisin kisasszony perén, akit mérgezéssel és még sok egyéb szörnyű gonosztettel vádolnak. La Voisin dadának vagy szárazdajkának állt nőkhöz – igen ügyesen végezte a dolgát, és nagy tekintélyt vívott ki magának az asszonyok közt. A lányok valahányszor eltévélyedtek, és terbe estek, csakis őt keresték föl. Ez a nő pedig annyira értette a mesterségét, hogy elég volt, ha elhívták a gyerekágyukhoz, vagy közölték vele, hogy hajtsa el a magzatukat. A nő aztán a házbéli kályhában elégette a magzatot, és ilyen módon a saját bevallása szerint több mint kétezer-ötszáz gyermeket gyilkolt meg.

Mercurii Relation (München) 1691. 45. sz.

Koppenhága, október 9.

A mai napon meghalt itt egy hölgy, akinek több éven át úgy fel volt fúvódva a teste, hogy mindenki, még a legkiválóbb orvosok is azt hitték, valamilyen féreg költözött belé. Egyre csak hízott és hízott, hatalmasra fúvódott teste pedig hallhatóan mirgett-morgott. Amikor azonban meghalt és felboncolták, semmi egyebet nem találtak benne, mint egy rendkívül nagy hólyagot, amelyben annyi folyadék volt, amennyivel egy jókora csőbröt teli lehetett tölteni. Az orvosok azóta is vitatkoznak róla.

¹ Forrás: Eberhard BUCHNER, *Das Neueste von gestern. Kulturgeschichtlich interessante Dokumente aus alten deutschen Zeitungen*, München, Langen, 1911, I, 107–108, 253.